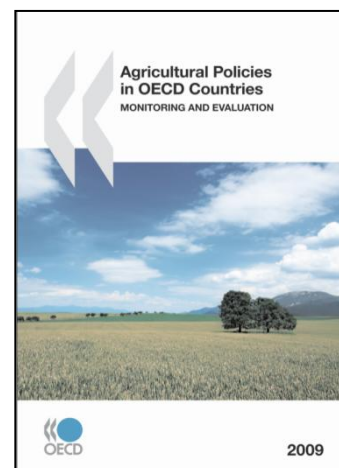

Agricultural Policies in OECD Countries 2009: Monitoring and Evaluation

Summary in Greek

Οι αγροτικές πολιτικές στις χώρες του ΟΟΣΑ το 2009:

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Περίληψη στα Ελληνικά

Εκτελεστική Σύνοψη

*Οι ενισχύσεις προς τον
παραγωγό στις χώρες ΟΟΣΑ
άγγιξαν το κατώτερο επίπεδο
από το 1986...*

Το 2008, οι ενισχύσεις προς τους παραγωγούς στις χώρες ΟΟΣΑ εκτιμήθηκε ότι έφτασαν τα 265 δις δολάρια ή 182 δις ευρώ σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΙΕΠ (PSE). Το ποσό αυτό ισοδυναμεί με το 21% των συνολικών ακαθάριστων εσόδων των γεωργικών παραγωγών του ΟΟΣΑ, χαμηλότερο από το 22% το 2007 και το 26% το 2006. Το σημερινό επίπεδο ενίσχυσης προς

τον παραγωγό είναι το χαμηλότερο από τα μέσα της δεκαετίας του 1980.

*...γεγονός που αντικατοπτρίζει
σε μεγάλο βαθμό τις
διακυμάνσεις στις παγκόσμιες
τιμές*

Η πτώση των ενισχύσεων το 2008, όπως και τον προηγούμενο χρόνο, σε μεγάλο βαθμό οφειλόταν στις εξαιρετικά υψηλές παγκόσμιες τιμές των γεωργικών αγαθών, παρά στις ρητές πολιτικές μεταρρυθμίσεις των κυβερνήσεων. Παρόλο που στο δεύτερο εξάμηνο του 2008, οι παγκόσμιες τιμές σημείωσαν πτώση, συνολικά ξεπέρασαν το μακροπρόθεσμο μέσο όρο τους. Εξαιτίας των υψηλών τιμών σε παγκόσμια κλίμακα, οι πολιτικές υποστήριξης των εγχώριων τιμών και η αντικυκλική ενίσχυση επέφεραν μικρότερες μεταφορές και η συνολική ενίσχυση προς τους παραγωγούς μειώθηκε. Ωστόσο, όπως αποδεικνύεται από την πρόσφατη εμπειρία, όταν οι παγκόσμιες τιμές αρχίζουν να κατεβαίνουν από το πλέον υψηλό επίπεδο, η προστασία των συνόρων και τα εγχώρια μέτρα ενίσχυσης σε σχέση με τις τιμές επανέρχονται στο προσκήνιο.

*Η παγκόσμια οικονομία επλήγη
σοβαρά από την κρίση του
2008...*

Η εξεταζόμενη περίοδος σηματοδοτήθηκε από ορισμένες έκτακτες εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία. Η κατάσταση στις χρηματαγορές επιδεινώθηκε δραματικά στο δεύτερο εξάμηνο του 2008. Η εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και των καταναλωτών καθώς και οι τιμές των μετοχών κατέρρευσαν σε όλο τον κόσμο. Η βιομηχανική παραγωγή και το εμπόριο συρρικνώθηκαν και η ανεργία αναζωπυρώθηκε. Το 2008, η οικονομική ανάπτυξη στις χώρες ΟΟΣΑ επιβραδύνθηκε σημαντικά και το πραγματικό ΑεγχΠ σε πολλές χώρες μειώθηκε το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Το βάθος και η έκταση της οικονομικής δυσπραγίας είναι πρωτοφανή τα τελευταία 60 χρόνια.

*...όταν οι τιμές των βασικών
προϊόντων άρχισαν να
μειώνονται σε σχέση με το
αποκορύφωμά τους*

Η χρηματοοικονομική κρίση ξέσπασε τη στιγμή που οι ονομαστικές τιμές των βασικών προϊόντων έφταναν στο αποκορύφωμά τους. Οι τιμές των βασικών προϊόντων αυξάνονταν με γοργό ρυθμό το 2007 και άγγιξαν το υψηλότερο επίπεδο στα μέσα του 2008. Η άνοδος των τιμών υποδαυλίζει τις

κοινωνικές συνέπειες που επιφέρει η αστάθεια των αγορών βασικών προϊόντων. Η ανησυχία για τον αρνητικό αντίκτυπο των υψηλών τιμών τροφίμων στον παγκόσμιο λιμό και τα επίπεδα ανέχειας αυξήθηκε πολύ. Η τάση των τιμών αντιστράφηκε απότομα στα μέσα του 2008 όταν οι τιμές των βασικών προϊόντων μειώθηκαν και έφτασαν τα επίπεδα των αρχών του 2007.

Η γεωργία ίσως αντεπεξέρχεται καλύτερα στην κρίση από τους άλλους τομείς

Οι επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής και οικονομικής κρίσης στον γεωργικό τομέα είναι ακόμα εν εξελίξει. Σε μεγάλο βαθμό, ο αντίκτυπος της κρίσης στους συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας είναι συνάρτηση της έκθεσής τους στον περιορισμό δανειοληψίας και στην μείωση της ζήτησης. Στο πλαίσιο αυτό, η γεωργία στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ λογικά θα αντεπεξέλθει στην κρίση καλύτερα από τους άλλους τομείς λόγω της σχετικά μικρότερης οικονομικής έκθεσης, της ζήτησης η οποία είναι λιγότερο τρωτή στη μείωση του εισοδήματος, της υφιστάμενης δέσμης πολιτικών ενίσχυσης, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των εσόδων που συσσωρεύτηκαν στο διάστημα όπου οι τιμές ήταν υψηλές. Παρά την πιθανή μεγαλύτερη ανθεκτικότητα, η γεωργία ενδέχεται να υποστεί κάποιες διορθωτικές δράσεις στα πλαίσια κάποιων ευρύτερων προσαρμογών της οικονομίας και της αυξημένης διακύμανσης της τιμής των βασικών προϊόντων. Ο μεγαλύτερος αντίκτυπος στη γεωργική οικονομία πιθανώς να επέλθει από τις απώλειες θέσεων απασχόλησης στους μη αγροτικούς κλάδους, οι οποίες θα ελαττώσουν την απασχόληση στους κλάδους που δε σχετίζονται με τη γεωργία και τις ευκαιρίες άντλησης εισοδήματος για τα γεωργικά και άλλα αγροτικά νοικοκυριά.

Η αστάθεια της αγοράς και η οικονομική κρίση κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη ανάληψης ad hoc δράσης στην πολιτική

Οι κυβερνήσεις των χωρών ΟΟΣΑ αντέδρασαν στη μεταβλητότητα των τιμών των βασικών προϊόντων και στη χρηματοοικονομική αναστάτωση που προκάλεσε η κρίση. Ορισμένες κυβερνήσεις στην προσπάθειά τους να μετριάσουν τις επιπτώσεις στους καταναλωτές από τις υψηλές παγκόσμιες τιμές κατέφυγαν στην εφαρμογή μείωσης των δασμών και φραγμών στις εξαγωγές των αγροδιατροφικών προϊόντων. Άλλες επίσης μείωσαν τους δασμούς στις εισαγωγές γεωργικών πρώτων υλών, προέβησαν σε επιδοτήσεις των πρώτων υλών, ή παρείχαν άμεση

ενίσχυση των ειδικών αγροτικών υποτομέων Παρόμοιες δράσεις αναλήφθηκαν σε πολλές αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες. Ο πραγματικός αντίκτυπος των εν λόγω δράσεων είναι άγνωστος καθώς τα μέτρα που λήφθηκαν σε πολλές χώρες δε στόχευαν ειδικά στους άπορους καταναλωτές και αντιθέτως θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αστάθεια των παγκόσμιων αγορών. Στα τέλη του 2008, όταν η οξύτητα της πιστωτικής και οικονομικής κρίσης έγινε εμφανής, ορισμένες χώρες ΟΟΣΑ ανακοίνωσαν ή εφάρμοσαν ειδικά μέτρα για να κατευνάσουν τη χρηματοοικονομική ένταση, συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών προτιμήσεων, φορολογικών ελαφρύνσεων, φορολογικών εκπτώσεων και συμπληρωματικών άμεσων ενισχύσεων.

*Αρκετές χώρες του ΟΟΣΑ
αποφάσισαν να προβούν σε
σημαντικές αλλαγές πολιτικής...*

Υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις και στο πλαίσιο των αγροτικών πολιτικών σε ορισμένες χώρες. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο «διαγνωστικός έλεγχος» της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής ολοκληρώθηκε και συντελέστηκε πρόοδος ως προς τη μεταρρύθμιση ορισμένων τομεακών καθεστώτων. Οι Ηνωμένες Πολιτείες ενέκριναν νέα Γεωργική Πράξη για το 2008-12, την Πράξη περί τροφίμων, προστασίας του περιβάλλοντος και ενέργειας. Ο Καναδάς κατέληξε σε συμφωνία για τα στοιχεία της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου στο πλαίσιο του Growing Forward για το διάστημα 2008-13.

*...με διαφορετικό βαθμό
προόδου στη μεταρρύθμιση της
πολιτικής*

Οι αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπάγονται ένα επιπλέον βήμα στην πορεία της αποσύνδεσης της ενίσχυσης από την παραγωγή, που σηματοδοτείται από την επέκταση του Καθεστώτος Ενιαίας Ενίσχυσης (ΚΕΕ). Στα κράτη μέλη της ΕΕ δίνεται μεγαλύτερη ευελιξία ως προς την απορρόφηση κονδυλίων που μετακινήθηκαν από το ΚΕΕ. Η κίνηση αυτή ίσως βελτιώσει την πολιτική στοχοθεσία, δημιουργεί όμως και νέες προκλήσεις για τα κράτη μέλη ως προς το σχεδιασμό και την εφαρμογή πιο στοχευμένων μέτρων. Η νέα Αγροτική Πράξη των Ηνωμένων Πολιτειών δε συνεπάγεται ριζική αλλαγή πολιτικών, αλλά αυξάνει τον αριθμό των αγαθών που είναι επιλέξιμα για ενίσχυση, αυξάνει διάφορα επιτόκια δανεισμού και τιμές - στόχου και προσθέτει το προαιρετικό αντικυκλικό, βάσει εισοδήματος πρόγραμμα ACRE. Δεδομένης της αβεβαιότητας σχετικά με τις μελλοντικές τιμές και τον τρόπο εφαρμογής του προγράμματος ACRE, οι επιπτώσεις στην αγορά δεν είναι επί του παρόντος γνωστές.

Η διαχείριση κινδύνου τυγχάνει ειδικής προσοχής στη χάραξη πολιτικής...

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει πια τη δυνατότητα για συγχρηματοδοτούμενες επιδοτήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και αμοιβαία κεφάλαια και κάποια νέα κράτη μέλη της ΕΕ εισήγαγαν εθνικά χρηματοδοτούμενα επιδοτούμενα ασφαλιστικά προγράμματα. Άλλες χώρες ενίσχυσαν τα μέτρα διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβάνοντας τις αναθεωρήσεις και προσθήκες σε αντικυκλικά προγράμματα στη νέα Αγροτική Πράξη των Ηνωμένων Πολιτειών, και επέκταση της ασφάλισης για φυσικές καταστροφές στην Κορέα. Πολλές χώρες του ΟΟΣΑ και ιδιαίτερα ο Καναδάς αναπτύσσουν πιο σταθερά πλαίσια για την παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, παρόλο που ορισμένα *ad hoc* μέτρα έκτακτης βοήθειας διατηρούνται. Η αποτελεσματικότητα των νέων πολιτικών διαχείρισης κινδύνου όσον αφορά τη συχνότητα, το μέγεθος της απαιτούμενης βοήθειας, τη στρέβλωση της παραγωγής, και πιθανής εκτόπισης από άλλες στρατηγικές διαχείρισης του κινδύνου χρειάζεται συστηματική, ενδεδειγμένη αξιολόγηση.

...όπως και η κλιματική αλλαγή και η αγρο-περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Η κλιματική αλλαγή και η διαθεσιμότητα νερού αποτελούν όλο και μεγαλύτερο πονοκέφαλο για τις χώρες του ΟΟΣΑ. Κάποιες χώρες αύξησαν τη δημόσια χρηματοδότηση για την έρευνα και την παρακολούθηση της κλιματικής αλλαγής ή εισήγαγαν στρατηγικές και δράσεις για την προσαρμογή της γεωργίας. Πολλές χώρες συνέχισαν να εφαρμόζουν μια σειρά πολιτικών για να αυξήσουν την ανανεώσιμη ενέργεια από γεωργικά τροφοδοτικά προϊόντα, παρά τις αβεβαιότητες σχετικά με τον αντίκτυπο στη ζήτηση βασικών προϊόντων, με τη χρήση του νερού και με τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η προστασία και διαφύλαξη της γης αποτελεί μια άλλη προτεραιότητα στη χάραξη πολιτικής. Κάποια νέα αγρο-περιβαλλοντικά μέτρα αφορούν επίσης την καλύτερη διαχείριση του νερού, τη μείωση της ρύπανσης, τη βιοποικιλότητα και τη διατήρηση του φυσικού τοπίου.

Πολλές χώρες ανέπτυξαν διμερείς και περιφερειακές συμφωνίες

Η εντατική δουλειά στις διαδικασίες για περαιτέρω δεσμεύσεις στον αγροτικό τομέα στις διαπραγματεύσεις της Αναπτυξιακής Ατζέντας της Doha του ΠΟΕ συνεχίστηκαν καθ'

όλη τη διάρκεια του 2008. Μέχρι στιγμής δεν έχει επιτευχθεί πολυμερής συμφωνία. Όμως, στη σύνοδο του G20 το Μάρτιο του 2009, οι αρχηγοί των χωρών επιβεβαίωσαν την επιθυμία τους για μια φιλόδοξη και ισορροπημένη έκβαση της Αναπτυξιακής Ατζέντας της Doha του ΠΟΕ. Εν μέσω της χρονοβόρας, πολυμερούς διαδικασίας, πολλές χώρες του ΟΟΣΑ επιδιώκουν νέες διμερείς και περιφερειακές εμπορικές συμφωνίες.

Το συνολικό άγχος της γεωργικής ενίσχυσης έχει μειωθεί σε όλες τις χώρες ΟΟΣΑ...

Η συνολική στήριξη προς τον αγροτικό τομέα, συνδυάζοντας την ενίσχυση των παραγωγών, (το ΙΕΠ), την ενίσχυση γενικών υπηρεσιών για τη γεωργία, όπως έρευνα, υποδομές, εποπτεία, μάρκετινγκ και προώθηση, καθώς επίσης και επιδοτήσεις στους καταναλωτές, υπολογίστηκε σε 368 δις δολάρια (271 δις ευρώ) το 2006-08. Αυτό αντιστοιχεί σε 0.9% του ΑΕγχΠ του ΟΟΣΑ, ποσοστό χαμηλότερο εκείνου του 2.5% το 1986-88. Η μειωμένη επιβάρυνση της αγροτικής ενίσχυσης στη γενική οικονομία είναι χαρακτηριστική σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ και κυρίως αντικατοπτρίζει τη φθίνουσα πορεία του μεριδίου της γεωργίας στο ΑΕγχΠ τους.

..μικρότερη ενίσχυση συνδέεται με τη σημερινή παραγωγή...

Παράλληλα με τη μείωση του σχετικού επιπέδου ενίσχυσης, αλλάζουν και οι τρόποι με τους οποίους παρέχεται η ενίσχυση. Παρέχεται μικρότερη ενίσχυση με βάση την απόδοση των προϊόντων ή των μεταβλητών χρησιμοποιημένων παραγωγών και όλο και περισσότερο, βάσει άλλων παραμέτρων, όπως περιοχή και αριθμός ζωοειδών, και με σεβασμό των ιστορικών ή καθορισμένων επιπέδων των εν λόγω παραμέτρων. Η μείωση στην ενίσχυση βάσει απόδοσης είναι εμφανέστατη στον περιορισμό του χάσματος μεταξύ εγχώριων και μεθοριακών τιμών – μειώθηκαν από 50% το 1986-88 (κατά μέσο όρο για την περιοχή του ΟΟΣΑ) σε 16% το 2006-08, παρά το ότι οι υψηλές παγκόσμιες τιμές έπαιξαν επίσης σημαντικό ρόλο τα τελευταία χρόνια.

...και περισσότερες πληρωμές προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία στους αγρότες, χωρίς να υποχρεούνται να παράγουν

Κάποια πρόσφατα προγράμματα πηγαίνουν ακόμα πιο μακριά ως προς την αποσύνδεση της ενίσχυσης από την

παραγωγή. Οι πληρωμές στους αγρότες συνδέονται λιγότερο με την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος, είτε επιτρέποντας μια ομάδα προϊόντων ή οποιοδήποτε προϊόν να είναι επιλέξιμο για πληρωμή. Επιπρόσθετα, την περίοδο 2006-08 περίπου το ένα τέταρτο της συνολικής στήριξης στους παραγωγούς στο χώρο του ΟΟΣΑ προέκυπτε από πολιτικές οι οποίες δεν υποχρέωναν τους παραγωγούς να παράγουν κάποιο συγκεκριμένο προϊόν προκειμένου να λάβουν ενίσχυση, κυρίως άμεσες πληρωμές στις Ηνωμένες Πολιτείες ή ενιαίες ενισχύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, η ενίσχυση ανάλογα με το προϊόν ισχύει για το ρύζι, τη ζάχαρη και κάποια ζωικά προϊόντα. Στην περίπτωση του ρυζιού, αυτού του είδους η ενίσχυση άγγιξε το 60% του συνόλου των ενισχύσεων που έλαβαν οι παραγωγοί την περίοδο 2006-08.

Οι πολιτικές υποστήριξης απαιτούν όλο και περισσότερο από τους αγρότες να υιοθετήσουν συγκεκριμένες πρακτικές παραγωγής

Η ενίσχυση υπόκειται όλο και περισσότερο σε προϋποθέσεις που πρέπει να τηρήσουν οι αγρότες εφαρμόζοντας συγκεκριμένες πολιτικές παραγωγής προς επιδίωξη ευρύτερων στόχων, όπως προστασία του περιβάλλοντος, ευημερία των ζώων ή διατροφική ασφάλεια. Οι πληρωμές που σχετίζονται με την τήρηση τέτοιων προϋποθέσεων συμπεριλάμβαναν το 4% του συνολικού ΙΕΠ του ΟΟΣΑ την περίοδο 1986-88, μερίδιο το οποίο είχε αυξηθεί σε 32% ως το 2006-08, ενώ η πλειοψηφία αυτών των πληρωμών γίνεται σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ελβετία παρέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο (σχεδόν το 50%) της συνολικής ενίσχυσης των παραγωγών με κάποιους συγκεκριμένους περιορισμούς.

Παρά τη μείωση, η στρεβλωτική ενίσχυση εξακολουθεί να κυριαρχεί και η μεταρρύθμιση είναι άνιση στις διάφορες χώρες

Παρά την ορατή μείωση τόσο στο επίπεδο της ενίσχυσης όσο και στο μερίδιο των δυνάμει ιδιαίτερα στρεβλωτικών μορφών υποστήριξης, οι πολιτικές που θεωρούνται ιδιαιτέρως στρεβλωτικές συνεχίζουν να κυριαρχούν στην πλειοψηφία των χωρών του ΟΟΣΑ. Η υποστήριξη που βασίζεται στην παραγωγή (η οποία περιλαμβάνει και την προστασία των συνόρων) και η ενίσχυση που βασίζεται στην απεριόριστη χρήση και τις ποικίλες παραγωγές αποτελούσαν το 56% του συνολικού ΙΕΠ του ΟΟΣΑ την περίοδο 2006-08. Και η μεταρρύθμιση υπήρξε άνιση: ενώ

κάποιες χώρες είναι πιο προηγμένες στην εφαρμογή μιας περισσότερο αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης, κάποιες άλλες βρίσκονται μόλις στην αρχή της διαδικασίας. Το επίπεδο της ενίσχυσης των παραγωγών στις χώρες του ΟΟΣΑ την περίοδο 2006-08 ποίκιλλε ιδιαίτερω: ήταν 1% στην Νέα Ζηλανδία, 6% στην Αυστραλία, 10% στις Ηνωμένες Πολιτείες, 13% στο Μεξικό, 18% στον Καναδά, 21% στην Τουρκία, 27% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 49% στην Ιαπωνία, 58% στην Ισλανδία, 60% στην Ελβετία, 61% στην Κορέα and 62% στην Νορβηγία.

Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και συνθήκες της αγοράς δημιουργούν νέες προκλήσεις...

Η παγκόσμια οικονομική κρίση, ο σκληρότερος ανταγωνισμός για δυσεύρετους πόρους, η έντονη αστάθεια των τιμών, και οι αυξανόμενες ανησυχίες για τη διατροφική ασφάλεια παγκοσμίως, παρουσιάζουν νέες προκλήσεις για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικών. Οι τρέχουσες προσπάθειες των κυβερνήσεων να τονώσουν την οικονομική δραστηριότητα επικεντρώνονται ιδιαίτερα στη δημοσιονομική δεινότητα των διαφόρων χωρών. Καθώς οι χώρες εξέρχονται από την κρίση, οι κυβερνήσεις θα αντιμετωπίσουν πολύ δύσκολες οικονομικές καταστάσεις, οπότε μάλλον και θα χρειαστεί επιπλέον εξέταση των επιμέρους πολιτικών σε πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας

...και νέες ευκαιρίες για πολιτική μεταρρύθμιση

Ατενίζοντας το μέλλον, οι συγκεκριμένες συνθήκες θα μπορούσαν να αποτελέσουν ευκαιρία για τις κυβερνήσεις προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές τους δράσεις προσαρμόζονται ώστε να υλοποιήσουν τους εξελισσόμενους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικής πολιτικής στόχους.

© OECD 2009

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop/

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights/

